

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв
Кафедра психології та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

Гейко Є. В.
« 04 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Позитивна психотерапія

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) _____

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки _____
(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 053 Психологія _____
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Психологія (практична психологія) _____
(назва)

Форма навчання денна, заочна _____
(денна, заочна,)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни Позитивна психотерапія
(назва навчальної дисципліни)
розроблена на основі освітньо-професійної програми _____
Психологія (практична психологія),
(назва ОПП)
навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня
магістр за спеціальністю 053 Психологія
(шифр і назва спеціальності)
Строк навчання 1 рік 4 міс.

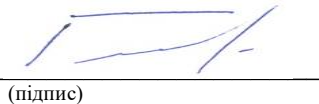

Розробники: канд. психол. наук, доцент Мельничук І.Я.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри психології та соціальної роботи

Протокол від «4» серпня 2023 р. №1

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Гейко Є.В.

Робоча програма навчальної дисципліни «Позитивна психотерапія» для студентів спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. ЦДУ імені В. Винниченка, 2023. 15 с.

© Мельничук І.Я., 2023 рік
© ЦДУ імені В. Винниченка,
2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3,5	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	Спеціальність: <u>053 Психологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 105	Освітня програма: <u>Психологія (практична психологія)</u> (шифр і назва)	Семестр	
		2-й	1,2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	10 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		57 год.	89 год.
		Індивідуальні завдання:	
		год.	
Вид контролю:			
Екзамен	Екзамен		

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою курсу є: ознайомлення майбутніх практичних психологів з теоретичними та практичними положеннями позитивної психотерапії та формування вміння застосовувати їх на практиці.

Завдання:

- опрацювати і засвоїти основні принципи і положення позитивної психотерапії;
- засвоїти основні техніки консультативної та терапевтичної роботи з використанням Позитум-підходу;
- оволодіти умінням застосовувати п'ятикрокову модель консультування у роботі практичного психолога;
- оволодіти навичками застосовування технік позитивного підходу для самопомоги та у консультативній роботі практичного психолога.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

Загальні	фахові
ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. .	СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та або практики. СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну діяльність. СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах. СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності. СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР 9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні положення позитивної психотерапії

Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії. Етичні принципи та загальнолюдські цінності та їх урахування в Позитум-підході. Основні постулати та особливості позитивної психотерапії Н.Пезешкіана. Алгоритм і техніки консультування у Позитум-підході. Техніка транскультурного підходу. Робота з притчами та метафорами. Позитивна реінтерпретація.

Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії
Основні сфери життєдіяльності особистості. Ромб розподілу життєвої енергії. Схема внутрішнього конфлікту особистості. Поняття основного і актуального конфлікту. Аналіз реакції на конфлікти і форми їх опрацювання

Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії
Аналіз первинних і вторинних актуальних здібностей особистості та способів гармонізації їх розвитку. Диференційно-аналітичний опитувальник. Алгоритм роботи з мікро- і макроподіями клієнта.

Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії
Базові емоційні установки особистості. Чотири моделі для наслідування. Ставлення до «Я», «Ти», «Ми», «Пра-Ми». Три стадії взаємодії у позитивній психотерапії

Змістовий модуль 2. Стратегії та форми психокорекційної роботи

Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії
Терапевтична функція першого інтерв'ю.
Стадії: спостереження і дистанціювання; інвентаризація; ситуативне підбадьорювання; вербалізація; розширення системи цілей.
Схема дослідження актуального конфлікту клієнта з використанням Позитум-підходу.

Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади
Позитивний підхід до клієнта і його захворювання. Техніка позитивної реінтерпритації. Транскультурний підхід у тлумаченні захворювань. Особливості консультування і аспекти самодопомоги при психосоматичних розладах.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1/Модуль 1. Теоретичні положення позитивної психотерапії												
Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії	14	2	4			8	15	1	1			13
Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії	15	4	4			7	14	1	1			12
Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії	13	2	4			7	14	1	1			12
Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії	15	2	6			7	14	1	1			12
Разом за Розділом 1	57	10	18			29	57	4	4			49
Розділ 2/Модуль 2. Стратегії та форми психокорекційної роботи												
Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії	25	4	6			15	35	1	4			30
Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади	23	4	6			13	13	1	2			10
Разом за Розділом 2	48	8	12			28	48	2	6			40
Усього годин	105	18	30			57	90	6	10			89

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії	2
2	Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії	4
3	Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії	2
4	Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії	2
5	Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії	4
6	Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади	4

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії	1
2	Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії	1
3	Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії	1
4	Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії	1
5	Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії	1
6	Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади	1

4.2. Теми семінарських (практичних) занять

4.2.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії	4
2	Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії	4
3	Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії	4

4	Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії	6
5	Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії	6
6	Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади	6

4.2.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії	1
2	Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії	1
3	Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії	1
4	Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії	1
5	Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії	2
6	Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади	4

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії Прочитати та зробити анотацію праці: Пезешкіан Н. Торговець і папуга. Східні історії та психотерапія. 1992. Вивчити три притчі та пояснити особливість і доцільність їх застосування при наданні психологічної допомоги.	8
2	Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії Описати досвід самопомоги з використанням методів позитивної психотерапії. Навести 5-7 прикладів.	7
3	Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії Провести самодіагностику та діагностику одного клієнта за опитувальником ДАО. Здійснити аналіз отриманих результатів.	7
4	Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії Скласти 12 запитань для самоперевірки теоретичних положень базового	7

	курсу позитивної психотерапії та дати письмові відповіді на них.	
5	Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії 1. Заповнити бланк первинного інтерв'ю в ПП. 2. Описати роботу з клієнтом з використанням теорії та технік позитивної психотерапії, здійснити процес-аналіз роботи. Підібрати тематичні малюнки-демотиватори з ПП.	15
6	Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади Зробити презентацію стосовно особливостей використання позитивної психотерапії у роботі з психосоматичним розладом.	13

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення, принципи та техніки позитивної психотерапії Прочитати та зробити анотацію праці: Пезешкіан Н. Торговець і папуга. Східні історії та психотерапія. 1992. Вивчити три притчі та пояснити особливість і доцільність їх застосування при наданні психологічної допомоги.	13
2	Тема 2. Сфери життєдіяльності особистості у позитивній психотерапії Описати досвід самопомоги з використанням методів позитивної психотерапії. Навести 5-7 прикладів.	12
3	Тема 3. Аналіз актуальних базових здібностей людини у позитивній психотерапії Провести самодіагностику та діагностику одного клієнта за опитувальником ДАО. Здійснити аналіз отриманих результатів.	12
4	Тема 4. Моделі для наслідування у позитивній психотерапії Скласти 12 запитань для самоперевірки теоретичних положень базового курсу позитивної психотерапії та дати письмові відповіді на них.	12
5	Тема 5. П'ятикрокова модель позитивної психотерапії 1. Заповнити бланк первинного інтерв'ю в ПП. 2. Описати роботу з клієнтом з використанням теорії та технік позитивної психотерапії, здійснити процес-аналіз роботи.	30
6	Тема 6. Позитивна психотерапія та психосоматичні розлади Зробити презентацію стосовно особливостей використання позитивної психотерапії у роботі з психосоматичним розладом.	10

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Позитивна психотерапія» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, кейс-метод, проєктний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проєктно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

- 1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:
 - словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
 - наочні (презентація, демонстрування);
 - практичні методи (вправи; практичні завдання).
- 2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:
 - метод проблемного викладу матеріалу;
 - моделювання життєвих ситуацій;
 - мозковий штурм;
 - метод опори на життєвий досвід;
 - навчальної дискусії.
- 3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:
 - усного контролю;
 - письмового контролю;
 - самоконтролю та взаємоконтролю;
 - рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти.

Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- екзамен;
- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- аналітичні звіти, реферати, есе;
- розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах тощо;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Використовуються такі методи контролю (усний, письмовий), які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте особливості позитивної психотерапії
2. Етичні принципи та загальнолюдські цінності та їх урахування в Позитум-підході.
3. Охарактеризуйте принцип балансу в позитивній психотерапії.
4. Охарактеризуйте принцип надії у позитивній психотерапії.
5. Охарактеризуйте принцип самопомоги в позитивній психотерапії.
6. Охарактеризуйте техніку позитивної інтерпретації в позитивній психотерапії. Наведіть приклади.
7. Охарактеризуйте техніку транс культурного підходу в позитивній психотерапії. Наведіть приклади.
8. Розкрийте сутність та особливості застосування притч і метафор у позитивній психотерапії.
9. Розкрийте сутність та особливості застосування техніки позитивної реінтерпретації.
10. Охарактеризуйте первинні здібності людини та особливості їх врахування при консультуванні клієнтів.
11. Охарактеризуйте вторинні здібності людини та особливості їх врахування при консультуванні клієнтів.
12. Схарактеризуйте особливості роботи з опитувальником ДАО.

13. Розкрийте сутність складових ромба розподілу життєвої енергії (здатності до пізнання).
14. Розкрийте особливості прояву дисбалансу в ромбі життєвої енергії (здатності до пізнання).
15. Розкрийте сутність базових емоційних установок в Позитум-підході.
16. Охарактеризуйте особливості «Я» в моделі для наслідування в Позитум-підході.
17. Охарактеризуйте особливості «Ти» в моделі для наслідування в Позитум-підході.
18. Охарактеризуйте особливості «Ми» в моделі для наслідування в Позитум-підході.
19. Охарактеризуйте особливості «Пра-ми» в моделі для наслідування в Позитум-підході.
20. Дайте визначення і охарактеризуйте основний конфлікт в позитивній психотерапії.
21. Дайте визначення і охарактеризуйте актуальний конфлікт в позитивній психотерапії.
22. Дайте визначення і охарактеризуйте внутрішній конфлікт в позитивній психотерапії.
23. Охарактеризуйте фактори, які впливають на виникнення основного (базового конфлікту).
24. Охарактеризуйте стадію взаємодії «прив'язаність» у Позитивній психотерапії.
25. Схарактеризуйте стадію взаємодії «дифереціація» у Позитивній психотерапії.
26. Охарактеризуйте стадію взаємодії «відділення» у Позитивній психотерапії.
27. Охарактеризуйте і наведіть приклади макроподій.
28. Охарактеризуйте і наведіть приклади мікроподій.
29. Розкрийте сутність техніки роботи із макроподіями.
30. Схарактеризуйте сутність техніки роботи із мікроподіями.
31. Опишіть особливості застосування первинного інтерв'ю у позитивній психотерапії.
32. Охарактеризуйте техніки, які застосовуються на стадії «Спостереження / дистанціювання».
33. Охарактеризуйте техніки, які застосовуються на стадії «інвентаризація»;
34. Охарактеризуйте техніки, які застосовуються на стадії «ситуативне підбадьорення».
35. Охарактеризуйте техніки, які застосовуються на стадії «вербалізація»;
36. Охарактеризуйте техніки, які застосовуються на стадії «Розширення цілей».
37. Охарактеризуйте особливості консультування і аспекти самопомоги при психосоматичних розладах.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Розділ 1				Розділ 2		Контрольн а робота	Екзамен	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
15	15	10	10	20	10	20	40	

T1, T2 ... T6 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73	задовільно	
60-63		
35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна:

1. Карикаш В.И., Босовская Н.А., Кравченко Ю.Е., Кириченко С.А. Основы Позитивной психотерапии. Певичное интервью. Черкассы. 2013. 64с.
2. Кісарчук З.Г. Теорія і технології застосування сучасних підходів до психотерапії у вітчизняних соціокультурних умовах: монографія. К.Кіровоград: Імекс ЛТД. 2014. 120с.
3. Мельничук І. Я. Історія психології: [навчальний посібник] / Кіровоград: Видавництво Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. 2014. 168 с.
4. Пеньковська Н.М., Шептицький Р.В. Основи психологічного консультування в методі позитивної психотерапії. Тернопіль: Крок. 2014. 286с.

Допоміжна:

1. Карікаш В.І. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана новий напрямок в світовій психотерапії, визнаний ЄАП . *Форум психіатрії і психотерапії*. Т.3. Львів, 2001. С. 46-49.
2. Карікаш В.І. Соціально-психологічна підготовка керівних кадрів – питання побудови концепції. *Збірник праць міжнародної конференції „Управління активними системами в бізнесі, освіті, техніці”*. Черкаси, Черкаський інститут управління, 2002. 132 с.
3. Кравченко Ю.Є. Використання балансної моделі Н.Пезешкіана в управлінні організацією. *Збірник праць міжнародної конференції „Управління активними системами в бізнесі, освіті, техніці ”*. Черкаси, Черкаський інститут управління, 2002. 132 с.
4. Мельничук І.Я., Галушко Л.Я., Близнюкова О.М. Особливості професійної компетентності маркетологів та її розвиток засобами позитивної психотерапії. *Перспективи та інновації науки*. № 4 (9) 2022. С.421-436.
5. Мельничук І.Я. Надія як рушійна сила розв’язання проблеми клієнта у процесі психологічної допомоги. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Психологічні науки*. Херсон. 2018. С. 128-133.
6. Пезешкиан Носрат, Пезешкиан Навид Как позитивно преодолеть усталость и перенапряжение. С историями для размышления. Черкассы: Брама-Украина, 2013. 192 с.
7. Основы психологического консультирования в Позитум-подходе / [Карикаш В.И., Босовская Н.А., Кравченко Ю.Е., Кириченко С.А.] Черкассы, 2009. 52 с.

Інформаційні ресурси

1. Бригадир М.Б. Теорія та методологія сімейної позитивної психотерапії. *Габітус* В.28.2021 С.42-46 <http://surl.li/kpkrg>
2. Життя, конфлікти і любов у транскультуральному світі : Збірник матеріалів ІХ Міжнародної науково-практичної конференції з позитивної психотерапії Н.Пезешкіана. Одеса, 2017. 289 с. <http://surl.li/kpksv>
3. Карикаш В. Про дух позитивної психотерапії <http://surl.li/kplbp>
4. Карикаш В. Пять вершин на жизненном пути. *Позитум Украина*. Черкасы, 2009. <http://surl.li/kpkml>
5. Карпенко Є. Методи сучасної психотерапії : навч. посібник. Дрогобич : Посвіт, 2015. 115с. <http://surl.li/kpkis>
6. Пезешкіан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия <http://surl.li/kpkov>
7. Пезешкіан Н. Торговец и попугай. Восточные истории и психотерапия. 1992. <http://surl.li/kpkkq>
8. Позитивна психотерапія Н.Пезешкіана в Україні. Український інститут Позитивної крос-культурної психотерапії і менеджменту <http://positum.org.ua/>
9. Полонікова Т. Метод Позитивної та транскультурної психотерапії <http://surl.li/kpkhf>
10. Позитивна психотерапія у Львові <http://positum.lviv.ua/>
11. Радченко Ольга. Позитивна психотерапія та її вплив на світогляд українців: філософсько-психологічний аспект <http://surl.li/hhfld>
12. Сердюк Л.З. Позитивна психотерапія в сприянні психологічному благополуччю особистості. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка*. Том ІХ, Загальна психологія. Історія психології. Етнічна психологія. Випуск 11. Київ; Ніжин : ПП Лисенко, 2018. С. 185-193. <http://surl.li/kpktz>
13. Сіренко О.М. Історія становлення позитивної психотерапії, як окремого напрямку психології (друга половина ХХ-початок ХХІ ст.) *Історія науки і техніки*. Одеса. 2018, том 8, вип. 2 (13) <http://surl.li/kpkwn>

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральноукраїнському державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).